

Toelichting Ygdrasill

Ygdrasill is een symfonisch gedicht, gecomponeerd voor groot harmonieorkest, bestaande uit zeven passages die refereren aan de Sambeekse lindeboom.

De *Tilia X vulgaris* is een in etages gesnoeide koningslinde die met een stamontrek van 7,5 meter en met een hoogte van 25 meter tot de grootste en meest volmaakte bomen van Nederland behoort. Hoewel deze 500-jarige te boek staat als de oudste (Linde)boom van ons land, maken de verhalen en legenden hem veel ouder. De diepewortelde reus zou een duizendjarige Ygdrasill zijn: een boom die in de Germaanse mythologie bekend staat als 'levensboom'. Onder deze boom, die aan de godin Freya gewijd werd, werden huwelijken voltrokken en vonnissen geveld. De boom verkreeg daardoor een belangrijke plaats in de Germaanse gemeenschap.

Volgens overleveringen 'door Karel de Grote geplant, en dienend als bivak voor de legers van Napoleon' zag deze eerbiedwaardige eeuweling meer dan dat geschiedenisboeken kunnen vertellen. Vooral in de negentiende eeuw werd de Linde nogal eens slachtoffer van het nodige natuurgeweld, maar de 300 meter staalkabel waarmee boomchirurgen hem restaureerden werd uiteindelijk zijn redding. De niet-aflatende ijver van de huidige eigenaar dhr. Adriaan Stevens heeft ervoor gezorgd dat de boom nu nog steeds in al zijn glorie te bewonderen is. Daarnaast heeft Stevens ook een grote rol gespeeld in de totstandkoming van de compositie Ygdrasill, die aan harmonie Semper Unitas is opgedragen. In de aanloop naar het concoursjaar 2009 heeft de Nijmeegse componist Jan Bosveld de negentien minuten durende sfeertekening gerealiseerd. Geïnspireerd door de vier seizoenen, de Sambeekse harmonie en door de lindeboom zelf kwam Bosveld tot Ygdrasill.

Summer dawn

De geluiden van een vroege zomerochtend. Korte solistische fragmenten verklanken de eerste zonnestrallen, 't tjlpen van de vogels en een kraaiende haan. De natuur komt tot leven en weldra baadt de linde in het licht van de felle zomerzon. Een korte solo in de fagot en de dag begint.

Summer

De vitaliteit van een zomerdag. Energieke repeterende bewegingen in het koper smelten samen met levendige melodieën in de overige registers. De alla breve maat zorgt voor de nodige heftiek en het opwindende warme koper wisselt af met een lome melodie. De Sambeekse linde is op z'n mooist en honderden toeristen bewonderen zijn indrukwekkende groene verschijning.

Autumn

Rustige, sombere herfstklanken vertolkt door het houtregister en de strijkers vormen een fraaie achtergrond voor de althobosolo: Freya, de Germaanse vruchtbaarheidsgodin zoekt in dit jaargetijde haar geliefde. Bladeren vallen en het imposante skelet van de boom wordt zichtbaar. Nog steeds dwaalt Freya om de boom. Onder zacht paukgeroffel heft de althobo weer haar klagende lied aan.

Autumn storm

Het paukgeroffel zwelt aan en weldra zijn het wervelende klarinetpassages die de herfststormen uitbeelden. De windvlagen worden heviger en het kraken van de oude boom is hoorbaar. Felle bliksemflitsen en regenbuien wisselen elkaar af. De enorme kruin van de duizendjarige zwiept op en neer en met enorm geweld storten de bovenste takken naar beneden. De wervelwind in het hout en xylofoon neemt af en laat een gehavende linde achter.

Winter

Grimmige tromboneklanken kondigen het koude jaargetijde aan waarin het zwarte silhouet van de kale boom zich aftekent tegen de grijze lucht. Klarinetten verklanken de vrieskou waarin korte solistische fragmenten als ijzige trillingen hoorbaar zijn. De aanblik op de met sneeuw en rijp bedekte boom tegen de helder blauwe vrieslucht is overweldigend. De dagen gaan lengen, het wordt weer licht. Deze boom is niet dood, maar nog steeds springlevend.

Spring

De levendige en opgewekte lente waarin het blad aan de linde ontspruit en flora en fauna opnieuw beginnen. Een vrolijk thema wordt geïntroduceerd door de fagot, overgenomen door de klarinet en klinkt weldra als een canon fris door het hele orkest. Het wordt steeds drukker in en om de oude boom. Vogels vliegen af en aan en bouwen hun nest, eekhoortjes klimmen omhoog en bijen zoemen door het steeds dichter wordende bladerdak. De cyclus is rond. De klanken van *Summer dawn* herhalen zich en vormen de opmaat voor "de ode aan de boom".

Tilia X vulgaris

Weldadige warme harmonieklanken klinken als het ritselen van duizenden lindeboomblaadjes. Dit rustige wuiven vormt de achtergrond voor een door de hoorns en euphoniums ingezette melodie. Een imposante melodie die door steeds meer instrumenten wordt overgenomen totdat het hele orkest extatisch beweegt op de maat van het groene gebladerte.

Daar staat hij, de Sambeekse Linde. Ygdrasill, de levensboom. Ongenaakbaar en de seizoenen trotserend, overleeft hij ons allemaal.